

Men jeg sagde for et Dødblik siden, at de Herrer gjøre sig skyldige i en Feiltagelse i dobbelt Henseende, og jeg har tilladt mig at nævne den ene Retning, hvori jeg mener, at deres Feil bestaar. Den anden Retning, hvori de efter mit Skjøn ogsaa tage feil, er den, at de f. Ex. have villet anstille en Sammenligning imellem, hvad der skete den 21de Marts 1848, og hvad der skete den 21de Marts 1885; naar de have villet tale om, hvorledes Folket den 21de Marts 1848 drog til Kongen og udtalte et Ønske for ham, og at dette Ønske blev opfyldt af ham, medens derimod den 21de Marts 1885 Folkets kaarne Mænd ogsaa gif til Kongen og udtalte Folkets Ønske, men fik Afslag, da er det, at de Herrer gjøre sig skyldige i en meget betydelig Ensidighed, thi de glemme at tilføie, at i 1885 var der to Thing i Rigsdagen, som havde en jævnbyrdig Stilling, og hvoraf Repræsentanterne for det ene Thing gif op og bad om det Modsatte af det, der blev andraget om fra det andet Things Side. (Afbrydelse!) Der er et æret Medlem, der afbryder mig med at sige, at det gjorde de ogsaa, da Talen var om Høveriets Afløsning og Stavnbaandets Løsning; men jeg skal erindre det ærede Medlem om, at Høveriet og Stavnbaandet bleve afløste alligevel, men det blev ikke løst ved det store Flertals Hjælp, som nu raaber paa at skulle være eneherstende her i Landet. Det blev løst alligevel, nemlig fordi man havde den rette Taalmodighed til at vente paa Spørgsmaalets Løsning, indtil det i en saadan Udtrækning gif op for dem, der virkelig havde Magten i Landet, at de kunde se, at det var en Retfærdighedshandling at lade disse Spørgsmaal blive løste. Og dersom det ærede Medlem, som afbrød mig, vilde føre sine Afbrydelser videre, vil jeg svare ham med at sige, at dersom vi i vore Dage havde haft samme Taalmodighed og ventet, til Spørgsmaalene vare modne til at blive løste, da vilde i vort Land ethvert retfærdigt Krav være blevet fyldestgjort og løst. Men naar man i Stedet for at arbejde paa Spørgsmaalenes Løsning koncentrerer sin Politikk paa Ministerstormerier, saa sætter man den Magt til, som man i Virkeligheden har, saa er det, at man, medens man staar og taler om Regjeringen som en magtesløs Magthaver, synker ned til at være magtesløse Magtstræbere, som intet som helst kunne opnaa gennem en saadan Politikk, som de Herrer føre. Dersom vi i Stedet for i Halvfjerdsferne at staa ind paa den Politikk, som vi nu have ført i 12—13 Aar, havde ført en saadan maadeholden Politikk, at vi havde gjort os det til Opgave at søge at

faae Spørgsmaalene løste, — hvis vi, selv om vi skulde tabe for en Tid, dog havde holdt Faanen høit og krævet, hvad der var Ret for Befolkningen — og det var min Tanke, da jeg understreved Venstres Program — er det min Overbevisning, at saa kunde vi have faaet ethvert Spørgsmaal løst, som der var Trang til i Befolkningen. Men de Herrer gaa nu udenfor, hvad der er deres egen Ret, fordi de ere blevne det Flertal her i Salen, som de pukke paa at være, og tro, at de kunne tilfjedette Landsdetinget og Regjeringen, de andre Faktorer. Det er deri, de Herreres Feil bestaar, det skulde de vende tilbage fra og gaa til Sagens Behandling, da kom vi ogsaa nok til en Løsning, som vi alle kunde være tjente med. Jeg faar undertiden Bebrejdelser fra det ærede Medlem fra Faaborg (M. Pederesen), som hører til dem, der stadig bebrejde mig min Stilling; jeg kan svare det ærede Medlem og dem, der mene som han, at endnu har den Stilling, som han og hans Meningsfæller indtager, ikke bragt nogen Frugt, som har været til Gavn for Nogen, og saa længe den ikke har baaret nogen Frugt, kunne de vente med Angrebene paa mig for den Stilling, jeg indtager nu. Det kunde være, at den Politik, jeg har sluttet mig til, har bragt flere Resultater, der have været til Gavn for Befolkningen (Afbrydelse), end de Herrer's Politik. Endnu har jeg ikke set, at denne har været andet end gold og frugtesløs, og naar det ærede Medlem svarer med paany at afbryde mig med at raabe: „Provisoriet“, da skulde jeg næsten tro, at de Herrer lide af en uhykkelig Sjærlighed til Provisoriet; thi det forekommer mig, at alt, hvad de Herrer gjøre, kan ikke bringe andre Resultater end saadanne Provisorier, som vi nu uhykkeligvis have faaet flere Gange end fundt er for os alle-sammen.

Saa talte det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) ogsaa bebrejdende om Høire, fordi det holdt lukkede Møder. Ja, det er rigtigt, det gjøre vi ogsaa af og til; men jeg vil minde det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds om, at det er ikke os, der har gjort Begyndelsen med at holde disse lukkede Møder. Det var de Herrer selv, der i Foraaret 1883 holdt deres store, lukkede Møder paa 4—5 Steder omkring i Landet, hvor Indbydelseerne ganske vist ikke vare klare; men naar en enkelt Gang nogle af Høire indsaandt sig, blev det dem meddelt, at Mødet ikke var bestemt for dem. De lede ingen Forulempelser ved de Møder, de holdt, de fik Lov til at holde Møde for dem selv. Da vi nu paa